

José Manuel Villarreal

Con l'Arco 1

Llibre de violí • Libro de violín • Violin Book

DINSIC
Publicacions Musicals

Voldria mencionar, en aquest petit espai, dos dels meus professors que, sens dubte, són en bona part "responsables" d'aquest treball: l'Ofèlia Rodrigo i, especialment, en Gerard Claret. Amb Miguel Simarro he pogut fruit d'unes bones converses sobre aquest llibre. També voldria fer extensiu el meu agraïment a aquells professors i alumnes han utilitzat, durant quatre anys, el material ja publicat, esdevenint uns "experimentadors" formidables. La Joana Blanch i l'Eulàlia Espinet han fet una bona tasca en la forma final del llibre. Antonio Belmonte (com no!) també ha deixat la seva empremta. Els meus alumnes, amb la seva gran diversitat, han estat una veritable font d'idees. Per obtenir les fotografies que il·lustren el llibre, he pogut gaudir de la col·laboració de l'Anna, la Carla, el Daniel, l'Eduard, l'Esteve, l'Helena, la Marta i la Mireia. Finalment, però en lloc destacat, gràcies al Daniel i a la Magdalena que han vist com aquest llibre creixia i han estat treballant amb mi, compartint la mateixa il·lusió.

Il·lustracions i coberta: Lluïsa Jover
Fotografies: Neus Campabadal
Il·lustracions tècniques: Pep Creus
Maquetació: DINSIC GRÀFIC
Traducció a l'anglès: Richard Samson, Manners

Libre presentat al Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya per a la seva homologació, amb data 31 d'octubre de 1996.

PRÒLEG

Quan *Con l'Arco 1* va arribar a les meves mans, vaig veure clarament que es tractava d'una obra molt ben pensada, fruit d'una experiència pedagògica viscuda molt d'a prop amb l'alumne. *Con l'Arco* és una introducció al món de la música, fantàstica per a l'infant, introducció, però, i això és bàsic, que ja determina la importància d'elements essencials com l'ús adequat de l'arc, pinzell que dibuixa el so, la bona postura de la mà esquerra per avançar amb seguretat en el difícil camp de l'afinació i, sobre tot, el descobriment del violí com a mitjà d'expressió, buscant el lligam amb el seu entorn.

Gerard Claret, violinista

PRÓLOGO

Cuando *Con l'Arco 1* llegó a mis manos, vi claramente que se trataba de una obra muy bien pensada, fruto de una experiencia pedagógica vivida muy de cerca con el alumno.

Con l'Arco es una introducción al mundo de la música, fantástica para el niño, introducción, y esto es básico, que ya determina la importancia de elementos esenciales como el uso adecuado del arco, pincel que dibuja el sonido, la buena postura de la mano izquierda para avanzar con seguridad en el difícil campo de la afinación y, sobre todo, el descubrimiento del violín como medio de expresión, buscando el lazo con su entorno.

Gerard Claret, violinista

FOREWORD

When I first glanced at a copy of *Con l'Arco 1*, I saw clearly that this is a really well-thought-out book, the result of an experience of teaching in close contact with students.

Con l'Arco is an introduction to the world of music, a world full of wonder for children. It is an introduction but – and this is really important – it deals with vital aspects such as the correct use of the bow, a brush for painting sound; the correct position of the left hand, leading to steady progress in the difficult area of tuning; and, above all, the discovery of the violin as a means of expression, as the students seek to make links with their surroundings.

Gerard Claret, violinist

INTRODUCCIÓ

La intenció de la música no és solament complaure l'oïda, sinó també expressar sentiments, encendre la imaginació, impressionar la intel·ligència i governar les passions.

Francesco Geminiani

"The art of playing on the violin" (1751)

Con l'Arco 1 ofereix material abundant, organitzat amb un criteri de progressió educativa, amb la finalitat que professor i alumne l'adaptin a les pròpies característiques, triant les cançons, les peces o els exercicis que creguin més oportuns. Personalitzar l'ensenyament és una de les propostes d'aquest llibre que, alhora proporciona un material comú per realitzar classes en grup, tan positives en aquesta primera etapa d'aprenentatge.

Con l'Arco 1 té elements que poden convertir-lo en una ajuda eficaç per als alumnes (i pares), ja per les fotografies que recorden la posició correcta, o bé pels signes que propicien la pràctica activa i que fomenten els hàbits d'estudi afavoridors de bons resultats. En aquest sentit, el material musical està articulat en seccions (➤) per indicar els fragments en què podem dividir la peça estudiada, de manera que construïm progressivament la melodia i afavorim una aproximació formal a la música i, per tant, millorem la seva comprensió (mitjançant relacions de similitud, de contrast, etc). Cada secció té el signe de direcció de l'arc sobre la primera nota, per tal d'evitar l'execució equivocada. També està indicada la direcció en l'última nota perquè l'alumne pugui comprovar si hi ha arribat correctament.

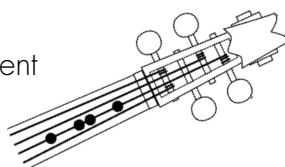
Relacionar música amb imatges és un dels camins (però, sobretot, no l'únic) que incentiva major expressivitat; per aquest motiu, molts dels títols pretenen incitar comentaris sobre "la intenció de la música" i poden estimular interpretacions "teatrals", on el gest comunicatiu passi a primer pla.

Al llarg del llibre apareixen, a peu de pàgina, aspectes tècnics avançats per a treballar de forma directa amb el professor, per mitjà d'un procés imitatiu i sense utilitzar partitures. Aquest procés podria estendre's a la totalitat del llibre si considerem que una de les formes més eficients d'ensenyament consisteix en donar prioritat a la idea sobre el signe. Introduir elements tècnics considerats de nivells superiors (canvis de corda ràpids, canvis de posició, portato, spiccato, posicions altes...) en aquesta primera etapa d'aprenentatge és de gran ajuda, entre d'altres coses, per a establir la posició correcta i realitzar moviments exempts de tensió.

Al final del llibre i sota el títol de CODA, trobarem recursos per utilitzar segons necessitats concretes (per exemple, utilitzar la plana 87 és recomanable per a primeres classes).

Per a cloure: *Què transmetre? Com transmetre-ho? aquestes dues preguntes són indivisibles... No més una convicció: sense acció, sense compromís és impossible...*, aquesta idea, extreta d'un programa de concerts de l'"Ensemble Intercontemporain", fa referència al procés de creació d'una obra artística, però segurament la pedagogia pot aproximar-se en molts aspectes a aquest procés.

Con l'Arco 1 es basa íntegrament en aquesta col·locació:

Sabadell, gener de 1996.

INTRODUCCIÓN

La intención de la música no es sólo complacer el oído, sino también expresar sentimientos, encender la imaginación, impresionar la inteligencia y gobernar las pasiones.

Francesco Geminiani
"The art of playing on the violin" (1751)

Con *l'Arco 1* ofrece un material abundante, organizado con criterios de progresión educativa, para que profesor y alumno lo adapten a sus propias características, escogiendo las canciones, ejercicios o piezas que crean más oportunos. Personalizar la enseñanza es una de las propuestas de este libro que, a su vez, permite manejar un material común con el que realizar clases en grupo, tan positivas en la primera etapa de aprendizaje.

Con *l'Arco 1* tiene elementos que pueden convertirlo en una ayuda eficaz para los alumnos (y sus padres), ya sea mediante fotografías que recuerdan en todo momento la posición correcta, o bien con signos que favorecen la práctica activa y que fomentan los hábitos de estudio que permiten obtener buenos resultados. En este sentido, el material musical está articulado en secciones (↷) para indicar los fragmentos en que puede dividirse la pieza para estudiarla, construyendo paso a paso la melodía y propiciando una aproximación formal a la música y, por lo tanto, su comprensión (mediante relaciones de similitud, de contraste...). Cada sección tiene el signo de dirección del arco sobre la primera nota, evitando así que se practique de forma equivocada. También encontrarán indicada la dirección de la última nota para comprobar que han llegado al final correctamente.

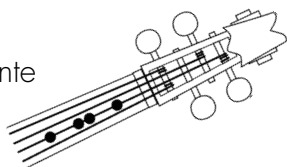
Relacionar música con imágenes es uno de los caminos (pero, sobretodo, no el único) que incentiva mayor expresividad; por ello muchos títulos pretenden propiciar comentarios sobre "la intención de la música" y estimular interpretaciones "teatrales", donde el gesto comunicativo puede pasar a primer plano.

A lo largo del libro aparecen, a pie de página, unas propuestas para trabajar diferentes aspectos técnicos avanzados de forma directa con el profesor, mediante un proceso imitativo y sin necesidad de partituras. Este proceso podría extenderse a la totalidad del libro si consideramos que una de las formas más eficaces de enseñanza consiste en dar prioridad a la idea sobre el signo. Introducir en esta primera etapa de aprendizaje elementos técnicos considerados de nivel superior (cambios de cuerda rápidos, cambios de posición, portato, spiccato, posiciones altas...) es de gran ayuda, entre otras cosas, para establecer una posición correcta y realizar movimientos exentos de tensión.

Bajo el título de CODA se encuentran, al final del libro, algunos recursos a utilizar según las necesidades, (por ejemplo, la página 87 es recomendable en las primeras clases).

Para concluir, y recogiendo una idea expuesta en un programa de concierto de la "Ensemble Intercontemporain": *¿Qué transmitir? ¿Cómo transmitir? estas dos preguntas son indivisibles... Sólo una convicción: sin acción, sin compromiso es imposible...*, la cita se refiere al proceso de creación de una obra artística, pero seguramente la pedagogía puede aproximarse en muchos aspectos a dicho proceso.

Con *l'Arco 1* se basa íntegramente en esta colocación:

Sabadell, enero de 1996

INTRODUCTION

*The Intention of Musick is not only to please the Ear
but to express Sentiments, strike the Imagination,
affect the Mind and command the Passions.*

*Francesco Geminiani
The Art of Playing on the Violin (1751)*

Con l'Arco 1 provides a great deal of material, arranged in an educational sequence, for the teacher and pupil to adapt to their needs, choosing the songs, the pieces or the exercises that they deem most appropriate. Among the aims of the book are the individualisation of learning and the provision of a body of material for the groupwork that is of such benefit during this first stage of learning.

Con l'Arco 1 can be an effective instrument for pupils (and parents), whether through photos giving a reminder of the correct position, or symbols that favour active practice and promote study habits that will lead to good results. In this regard the music is divided into sections (●) with indications of the parts into which it can be divided for study, progressively building up the melody; the material will also lead to a formal understanding of the music and therefore an understanding of what is being studied. Each section has a mark for bowing direction over the first note so that practice is not carried out wrongly. A symbol for bowing direction will also be found over the last note so that it can be seen whether the piece has been completed correctly.

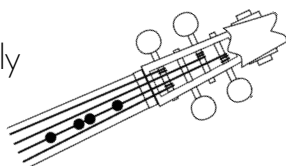
Associating music with images is one way (but of course not the only one) of fostering greater sensitivity. Therefore many song titles are intended as commentaries on *the Intention of Musick* and can bring about "dramatic" performances, in which the communicative act becomes of prime importance.

Throughout the book there are footnotes on more advanced technical aspects to be worked on directly with the teacher by means of imitation and without the need for using the score. This process could well be used for the whole book, bearing in mind that one of the best ways of teaching is to give the idea precedence over the symbol. The inclusion at this first stage of techniques usually considered as belonging to higher levels (rapid changes of string, changes of position, portato, spiccato, and so on) is of great benefit, among other things, in establishing a correct position and in making movements that are free of tension.

At the end of the book under the heading CODA will be found extra material for use as required (for example, page 87 is recommended for use with elementary classes).

To close with: *What to communicate? How to communicate it? These two questions are indivisible... just a conviction: without action, without commitment, is impossible...*, this idea taken from a programme of concerts of the "Ensemble Intercontemporain" refers to the process of artistic creation but undoubtedly teaching can in many ways be made to resemble this.

Con l'Arco 1 is based entirely
on this pattern:

Sabadell, January 1996

ÍNDIX ALFABÈTIC / ÍNDICE ALFABÉTICO/ ALPHABETIC INDEX

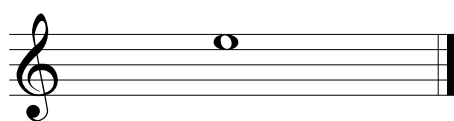
20.000 llegües de viatge submarí	72	El cas d'“el violí de tres cordes”	35
1. Un vaixell sota l'aigua		1. Sherlock Holmes i el Dr. Watson	
2. El Nautilus		2. Un missatge de la Xina	
3. El capità Nemo		3. Resolució del misteri	
A. B. Z. El constructor de muntanyes	40	El castell	28
Alça l'aleta	46	El cavall	15
Amarren Xango (Pop. basca)	52	El Gegant del pi (Pop. catalana)	58
A muller do ferreiro (Pop. gallega)	63	El globus	14
Ande la rueda (Pop. castellana)	14	El rellotge	21
Aserrín, aserrán (Pop. castellana)	46	El rotlletó (Pop. catalana)	65
Au clair de la lune (Pop. francesa)	33	Endevinalla	27
Ballet du Roi PRAETORIUS	68	Escarabat bum, bum (Pop. catalana)	52
Bransle de champagne GERVAISE	59	Falderet de fora (Pop. catalana)	52
Calidoscopi	37	Frère Jacques (Pop. francesa)	65
Cançó de teixidor (Pop. catalana)	63	Gavotte TELEMANN	73
Cargol treu banya (Pop. catalana)	37	Gotes de pluja	27
Concert a Cremona	66	Hänschen Klein (Pop. alemanya)	47
Concertino	19	Homenatge a F. J. Haydn	30
Conversa (entre el Sr. Rolland i el Sr. Suzuki)	20	1. El comiat	
Debajo un botón (Pop. castellana)	70	2. La sorpresa	
de la cantata Camperola BACH	78	3. El distret	
de la simfonia núm. 104 HAYDN	23	Ist ein mann (Pop. alemanya)	39
de la simfonia núm. 9 BEETHOVEN	23	J'ai du bon tabac (Pop. francesa)	58
de la simfonia núm. 9 BEETHOVEN	39	La balalaika (Pop. russa)	63
de la suite núm. 6 per a violoncel sol BACH	22	La casa que desapareix	27
del piano concerto KV 537.	73	La capsa de sorpreses	27
Dia de pluja	58	La llar de foc	28
El bagul dels records	27	La recerca de l'últim Stradivarius	53
El barret màgic	28	1. L'antiquari	
El cargol. KODALY	51	2. Pista falsa	
		3. A la ciutat de Cremona	
		4. Descoberta final	

La sínia	58	Sota, sota la lluern (Pop. catalana)	46
La tardor VIVALDI	74	Stradivarius construeix un violí	75
L'edifici que tremolava	33	Sur le pont d'Avignon (Pop. francesa)	70
L'estudi de gravació	40	Te voli douna (Pop. provençal)	71
L'home que ho sabia tot	33	Tres personatges d'Òpera	
L'ocell KODALY	51	1. Fígaro	76
Maitag (Pop. alemanya)	71	2. Papageno	76
Merlí l'encantador	20	3. La reina de la nit	77
Musette BACH	22	Tutti	19
Paganini i Kreisler	66	Un et doux et trois (Pop. francesa)	46
Passeig	21	Una nit a l'òpera	71
"Pirata", la gata boja d'en Daniel	58	Vaudeville du Roi de Cocagne LE CLERC	67
Planeta imaginari	28	Viatge Galàctic	43
Polka	75	1. La lluna	
Pregunta i resposta	28	2. Eclipsi	
Quinze són quinze (Pop. catalana)	15	3. Saturn	
San Serenín del monte (Pop. asturiana)	46	4. El cometa Halley	
Solo	20		

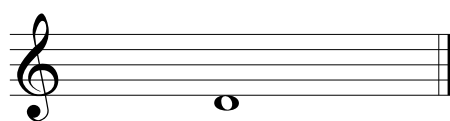
LES CORDES

LAS CUERDAS

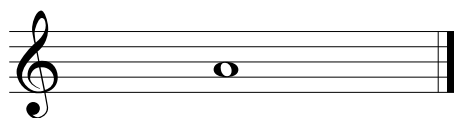
THE STRINGS

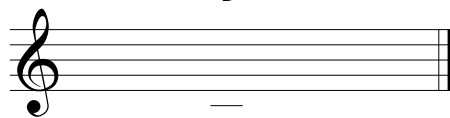
MI
E

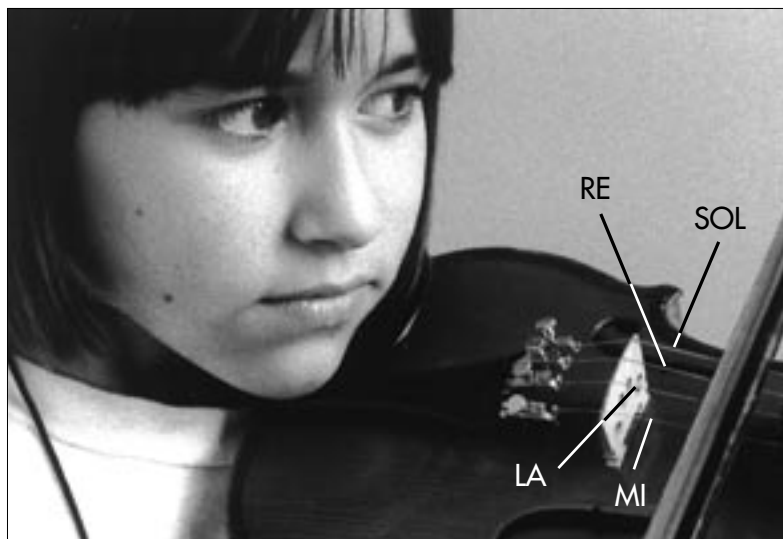
RE
D

LA
A

SOL
G

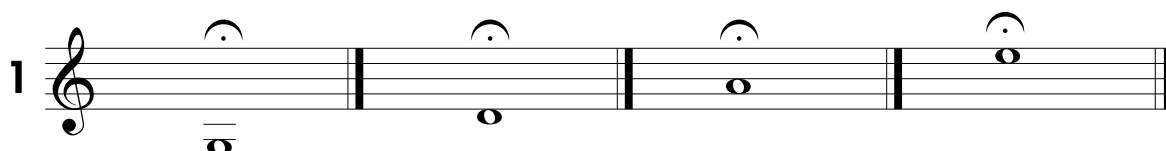

SONORITAT

SONORIDAD

SOUND QUALITY

Pizzicato

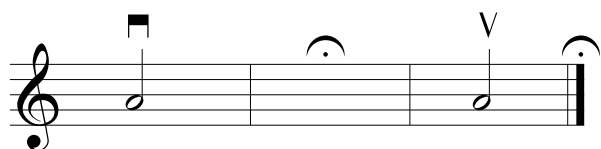
Fes el **pizzicato** i escolta el so fins al final.
Observa com fas vibrar la corda.
Pots fer durar el so molta estona?

Toca el **pizzicato** y escucha el sonido hasta el final.
Observa como haces vibrar la cuerda.
¿Cuánto tiempo puedes hacer durar el sonido?

Play **pizzicato** and listen until the sound dies away.
Notice how you make the string vibrate.
Can you make the sound go on for a long time?

EXPERIMENTS AMB L'ARC (I) EXPERIMENTOS CON EL ARCO (I) EXPERIMENTS WITH THE BOW (I)

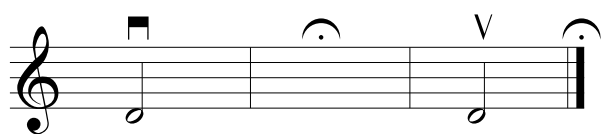
19 L'ascensor / El ascensor / The lift

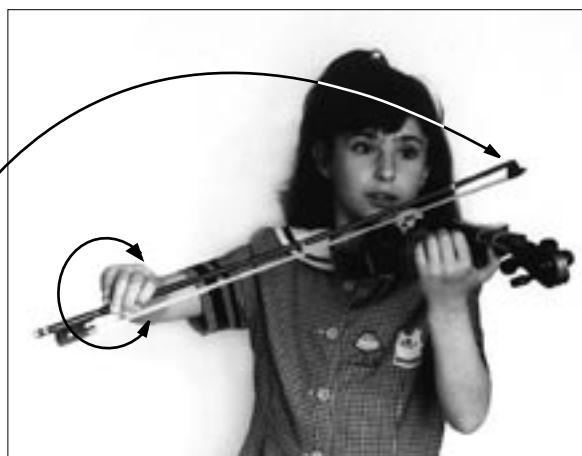
Quan arribis al calderó, aixeca l'arc 4 vegades.
Cuando llegues al calderón, levanta el arco 4 veces.
When you get to the rest, raise your bow four times.

20 L'arc de sant Martí / El arco iris The rainbow

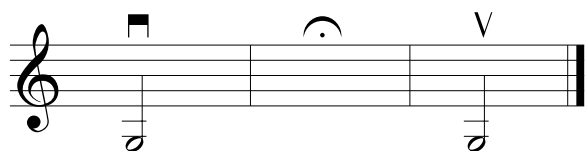

Quan arribis al calderó, mou l'arc com si dibuixessis l'arc de Sant Martí.
Cuando llegues al calderón, mueve el arco como si dibujaras el arco iris.
When you get to the rest, wave your bow four times as if along a rainbow.

DINSC - MF • CLA 1

21 Ping-pong

Vés "volant" de la punta al taló 4 vegades com si l'arc fos una pilota de ping-pong.
"Vuela" de la punta al talón 4 veces como si el arco fuera una pelota de ping-pong.
Make the bow "fly" from point to heel four times like a ping-pong ball.

INTERVALS DE 4ª i 5ª EN UNA CORDA
(0-3 / 1-4 / 0-4)

INTERVALO DE 4ª y 5ª SOBRE UNA CUERDA
 (0-3 / 1-4 / 0-4)

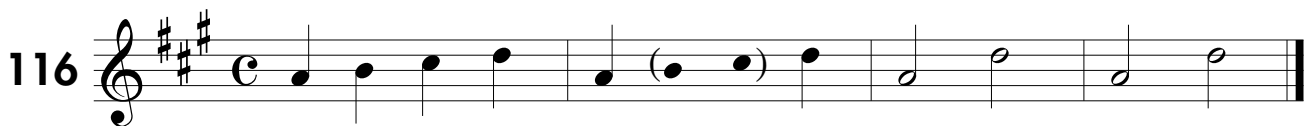
INTERVAL OF A 4th AND 5th ON ONE STRING
 (0-3 / 1-4 / 0-4)

115

Exercicis

Ejercicios / Exercises

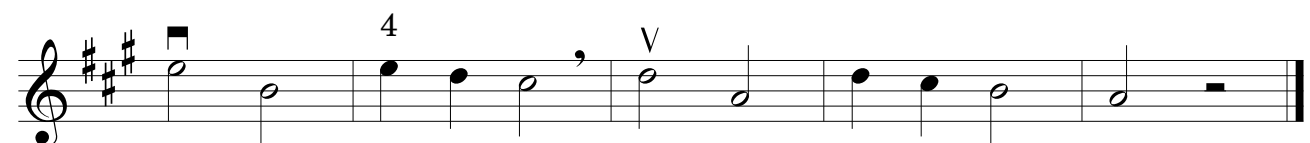
- a) 0 – 1 – 2 – 3 d) (0) — 1 – 2 – 3 – 4
 b) 0 — (1 – 2) — 3 e) (0) — 1 — (2 – 3) — 4
 c) 0 – 3 — 0 – 3 f) (0) — 1 – 4 — 1 – 4

Estudis

Estudios / Studies

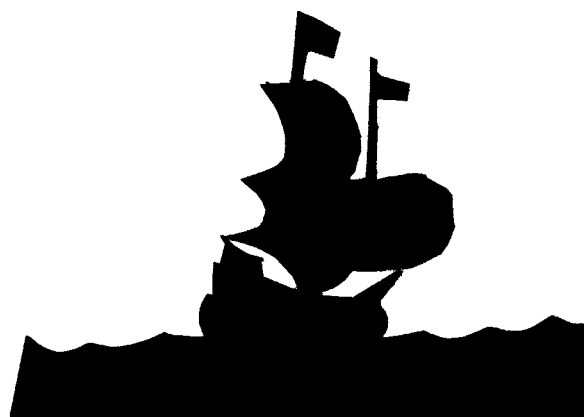
*// = atura i col·loca
 para y coloca
 Stop and place

LA RECERCA DE L'ÚLTIM STRADIVARIUS
"Poema simfònic" dividit en quatre "Ricerare"

LA BÚSQUEDA DEL ÚLTIMO STRADIVARIUS
"Poema sinfónico" dividido en cuatro "Ricerare"

THE SEARCH FOR THE LAST STRADIVARIUS
"Tone poem" in four "Ricerare"

DINSC - MF • CL'A 1

1. L'antiquari

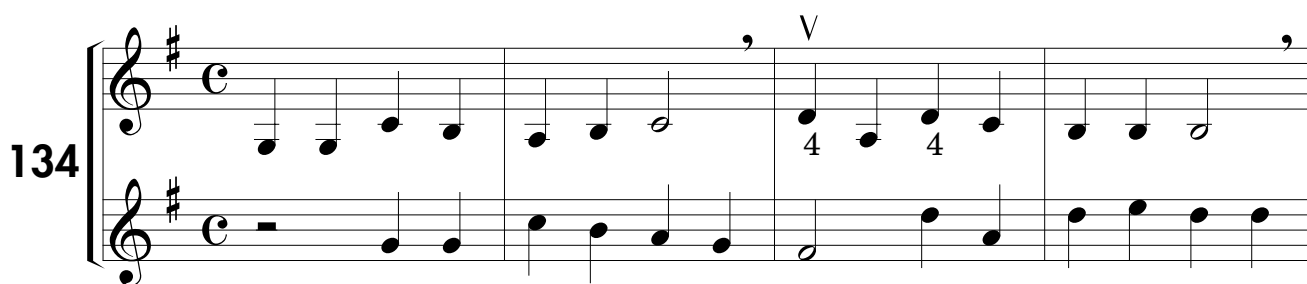
*De com la investigació comença
amb la compra d'un llibre an-
tic... Hem de trobar el vaixell
"Hopetos".*

1. El anticuario

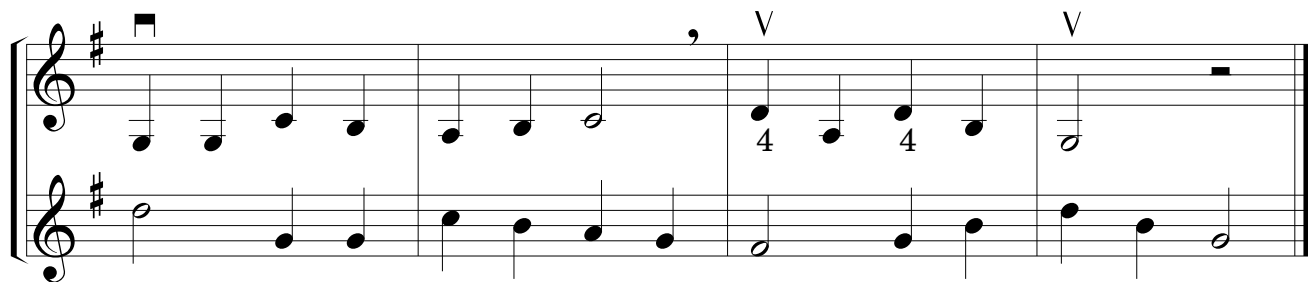
*De como la investigación comien-
za con la compra de un libro anti-
guo... Tenemos que encontrar el
barco "Hopetos".*

1. The antique collector

*How the investigation begins
with the purchase of an old book.
We have to find the ship Hopetos.*

Piano, misterioso e sempre crescendo

171 Vaudeville du Roi de Cocagne

Le Clerc (1737)

0 4

4 , V

0 V V

DINSC - MF • CL'A 1

